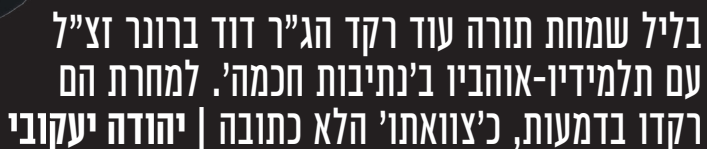

בראשית ואתגרי הזמן

כך שמחנו | אלבום סוכות מרהיב

וְלֹאֵלֶּג הָרְבָּה
יִגִּיעַת בְּשׂוֹר

המחול שהפך לאבל | 'ויהיו רחמיו מתגוללים', ניגנה התזמורת, וכל בני ישיבת 'נת

בליל שמחת תורה עוד רקד הרב הגאון רבי דוד ברונר זצ"ל עם תלמידיו אוהביו בישיבת "נתיבות חכמה", בה שימש כמנהל רוחני, בשמחה ובדבקות אופיינית, כשהוא מעודד את המתעייפים 'להתאמץ לזמר לכבוד התורה' (כדברי המהרי"ק הנודעים). למחרת בבוקר לא התעורר משנתו, אבל שמחת התורה נמשכה בישיבה - היה ברור לכל שזו 'צוואתו' לתלמידים, שאותם כה התאמץ תמיד לרומם, להעלות ולהתעלות, בכל כוחו ממש • המסר שספג ממרן הגראי"ל שטינמן זצוק"ל, הביא אותו לחנך את התלמידים להאמין תמיד ביכולותיהם לגדול עוד ועוד, לעשות רצון הבורא ולהתקרב אליו • "אל תשירו רק 'לאורם לאורם', תשירו 'לאורי לאורי', כי כל אחד יכול להיות אור עולם בתכלית" - נהג לומר מי שזכה בחייו הקצרים להשפיע על אינספור בחורים, והם החזירו לו אהבה עם הסתלקותו - בשירה דומעת, שכה היטיבה לבטא את מה שספגו ממנו

חבוקה

ודבוקה בך

חזו חזו בני חביבי. ההקפות השניות בהיכל הישיבה שנערכו בצל האבל הכבד, לפני היציאה להלוויה, לבקשת המשפחה בהבנה שזה היה רצון הנפטר

יהודה יעקובי
צילומים: אלבום המשפחה

קבלות לעילוי נשמתו. ראש הישיבה הגר"ד וולפסון שליט"א בהקפות השניות לפני ההלוויה. למטה: תלמידים ממאנים להיפרד

אלו שתי המילים בהן נסתלק רבי דוד בפתח לעולם שכולו טוב, 'שמחת תורה', שכן כל ימיו עמל להפיח השמחה בלב כל אחד ואחד, שידע שהקשר עם בוראו יכול להעפילו לרמות גבוהות בסולם הגדלות, והדביקות בתורה ובעבודת ד' היא לחם חוקו של המתעלה.

אין מתאים לתאר זאת מהמעמד שהתרחש במוצאי שמחת תורה בשיבתו - 'נתיבות חכמה' במעמד ההקפות שניות, שתוכנן השנה להיות במקום שמחת בית השואבה המסורתית. כבר בבוקרו של יום שמחת תורה עם היוודע דבר הפטירה, חשו בני המשפחה לעבר הישיבה לאתר את בנו הגדול הלומד בה כאחד מנבחרי בניה, ונועצו בסבא הגר"מ מן שליט"א, אם להודיע דבר מה לראש הישיבה, והתשובה היתה ברורה וחדה: 'אם רבי דוד היה חי עמנו עתה, הוא מעולם לא היה נותן לבטל רגע של שמחה מבני העליה בשיבתו, שכה צריכים את הריקודים והשמחה להתקרב לבוראם', וכך נשלף הבן בחשאיות לביתו, מבלי שאיש מרבני ובני הישיבה יידעו על כך, והשמחה הרקיעה שחקים עד לשמים.

עם צאת החג, לאחר ריקודים של שעתיים מלאות בהידבקות בתורה ובקבלותיה, הגיעה הבשורה המרה להיכל הישיבה. הבחורים הוכו בהלם וסירבו להאמין למשמע אוזניהם, שרם הנערץ שהנחיל להם מאמרותיו ותורותיו להעמי- דם על דרכם, איננו כי לקח אותו האלוקים. הזעקות שהחלו להישמע מכל עבר היו נוראות. קבוצות של בחורים האומרים לעצמם, זה לא יתכן, עוד רגע יפציע כאן רבי דוד בחיובו שובה הלב, ויאמר ראו בניי הכל היה ניסיון לקרב אתכם ביומכם הגדול עוד מעט לבוראכם!

למרות העובדה שהתזמורת הייתה בדרך והריקודים המשמחים היו צריכים להיות נחלת הכלל, איש לא הצליח לחשוב על ריקודים בעוד גופתו של רבם הנערץ מוטלת כאבן, מזוית העין נצפו קבוצות קבוצות של בחורים ממורים בבכי ומסרבים להאמין, ובפי כולם השאלה שניסרה בחלל האויר: 'על מי נטשת את הצאן?! רבי דוד?'

ראש הישיבה, הגאון רבי דניאל וולפסון שליט"א, שנועץ אף הוא עם רעו הגר"ב נויבירט שליט"א מהי הדרך המתאימה לנהוג ברגע כה נורא, שהשמחה והשבר חברו להם יחדיו בדבי- קות כה מצמררת, מתקשר מיד לבית המשפחה, ומבקש לברר מהי דעתם לגבי המשך השמחה וההלוויה הצפויה, ובבית הסבים, התשובה ברורה וחדה: 'כל מה שיביא חיזוק לבני הישיבה, זהו

שמחת החג, ועתה הגיעה המכה השלישית 'היד החזקה' בעיצומו של יום שמחת תורה, כשהדור כה צריך אותו ואת אורו.

הוסיף החותן ואמר: 'לא פלא שבימים האחרונים הוא אמר לר- עייתו שתחי' כי מבחינתו לאחר ימי הזיכרון של עבודת הימים הנוראים וסוכות והושענא רבה, יכול הוא לעלות לעולם שכולו טוב, ולעמוד בפני פמליא של מעלה, ולומר בפה מלא: 'רבש"ע, הייתי שלוחך ועשיתי רצונך, והשתדלתי כל ימי בכל כוחותיי לקרב את בניך אליך, ובמסת הזמן שנותר לי גם אם לא הצלחתי ללמוד כפי שחלמתי כל חיי דיי הצורך, אתה תלמדני ותש- לים לי תורה זו שאוכל לשוחח בה בעולמות העליונים', כפי שאמר לו אחד מגדולי דורנו במענה לשאלתו.

לאחר ההספד ניגש אחד מתלמידיו לחותן השכול, והוסיף לו, שהוא זכה ללמוד עם רבי דוד זצ"ל בשיבת חברון, וכבר אז הכל הבחינו כי נתמלא בית המדרש אורה, ובתקופה קצרה רבים מבני הישיבה מכל הגילאים ומכל הגוונים ראו בו ידיד אמת, ומפליא הדבר איך שלכל אחד ואחד נדמה לו כאומתו... 'כל אחד הכיר בו וראה אותו כידיד נפשו בתורה ועבודה ובכל מידה נכונה. ואומר בפה מלא, כי הדברים שליבנתי עמו יחד, הן בתורה הן בהלכות דעות וחובת הלבבות, חקוקים בליבי וברוחי עד היום הזה כאילו למדנו הענין ממש עכשיו, וכמדומני שהיה 'חד בדרא' בכוח שמיעתו וריכוזו בדברים המוצעים לפניו בכל העניינים, כשהיה חודר לשיטים בעומק ובח- דות, לא כדי לענות מה הוא חושב על הענין, אלא מה אתה אומר... ביישוב ובבהירות הדעת בחן הנסוך על פניו, ולכך הדברים שנתלבנו עימו נותרו חקוקים אצל שומעיהם לדורות ושינו את אורחותיהם ממש'. ואז הוסיף ואמר, שנסע פעם עם הגרש"ד פינקוס זצוק"ל, מעט קודם סילוקו, והוא אמר לו תוך כדי נסיעה, שהוא חש עצמו נקי לעלות לעולם שכולו טוב ולומר לרבש"ע עשיתי ככל אשר צויתני...

'לחם חוקו של המתעלה'

'אם יש דבר מה המסמל את אופיו ואישיותו של רבי דוד זצ"ל בכל הליכותיו - אומרים ליתד השבוע' תלמידיו הקרובים הממאנים להיפרד

שהסתלק הגאון רבי שמשון דוד פינקוס זצוק"ל באורח טראגי, יחד עם רעייתו הצדקנית מרת חיה מינדל ע"ה ובתה מרים ע"ה, בתאונת דרכים מחרידה בערב חג הפסח תשס"א, התאספו רכבות בסמוך לשיבת 'תורה אור' והתקשו להיפרד מהאיש שהיה במרכזה של הטמעת דרך ראווה לעבודת ד' בתקופתו. נעמד האבא השכול הגר"ר אברהם חיים זצ"ל, וזעק בקול מר: 'גם כשלומדים תוספות לעתים הוא נותר ב'צריך עיון', אבל ממשיך בדברותיו למרות הקושי... יש לנו צריך עיון וקושיא כה נורא איך באה השמש בצהריים בעוצמה שכזו, אבל הוא במותו ציווה לנו להמ- שיך בחיים בשמחה ככל הניתן'.

עשרים שנה לאחר מכן, במוצאי שמחת תורה תשפ"ב, בעיצומו של היום שבו כולם דבקים ב- מחת התורה, ואחינו של הגרש"ד פינקוס זצוק"ל - הרב הגאון רבי דוד ברוינר זצ"ל, מנהל רוחני בשיבת 'נתיבות חכמה', שנודע כאחד המשמחים הגדולים, ששעות ספורות קודם לכן עוד רקד עם ספר התורה בבחינת 'חבוקה ודבוקה בך', וככלות הכוחות עלה על יצעו ממנו לא קם - נעמד אביו, הגר"ר עמוס ברוינר שליט"א, בפתח ביתו של בנו מחמדו, שהעמיד משנה סדורה וחיונית איך נהפכים כיום להיות עבדי ד' בשמחה ומתחברים לתורה בחדוה, אותה הנחיל לאלפי שומעיו בשיבת 'נתיבות חכמה', ובכולל 'צילו של היכל' ועוד, וזעק: 'חז"ל אומרים הביאו לפניי עומר כדי שתברך תבואה שבשדות, ויום שמחת תורה הוא יום שמחה גם בשמים בעולמות העליונים, והמ- לאכים ביקשו 'הביאו לפניי איש משמח שכולו שמחה של תורה, כדי שבזכותו תבא השמחה לעולם', ואני אומר להקב"ה, שיאמר לאותם מלא- כים שביקשו אותו שירקוד עמם בשמחת התורה בעולמות העליונים, שיביא את השמחה לעולמנו ולמשפחתו, ולקיים את משאלתו הקבועה כמשנת מרן הגר"ס 'להחיות רוח שפלים ולב נדכאים', זו היתה דמותו לכל מי שהיה בד' אמותיו, וזו המורשת שהנחיל לנו להמשיך בה בכל כוחנו'.

היטיב לבטא זאת חותנו, הגאון רבי משה מן שליט"א, שכה היה קרוב אליו בחדרי לבו, באמרו ש'רבי דוד זצוק"ל במעשיו הכבירים היה ראוי לחיות מאות שנים לאור מעשיו וזיכוי הרבים שהנחיל בכוחותיו הייחודיים לדורו, ואם נלקח כך בחטף, במחולות שמחת התורה, אין זה אלא רק בעוון הדור, לאחר שלא התעוררנו דיו מאסון מירון שנלקחו רבים וטובים תוך כדי ריקודי שמחה, ולא באסון קרלין שנקטפו צעירים בתוככי

ושננתם לבניך
ולתלמידך. הגר"ד ברונו
זצ"ל לומד עם בנו

"בערב יום
הכיפורים, שהכל
יודעים כמה מסת
זמן יש לאבא
לשמונה ילדים
בביתו, טרח
רבי דוד ונענה
לבקשת בני
הישיבה למסור
ועד מיוחד על
'מהי עבודתנו
ביום הכיפורים,
והעידו מי
ששמעו זאת,
כי יום הכיפורים
היה שונה עשרת
מונים בזכותו"

להאיר מתוך החשכה. בשיח
עם בחורים ב'איגוד רמות'

והחזיונים עם הדביקות גם יחד העפילו לשמי
רום, כשעיניו של רבי דוד זצ"ל צופיות על בניו
אהוביו, המייחלים לשגר לו מחזיון אף לעלמא
דקשוט, כשהוא נלקח בסערה השמימה בפתע
פתאום למגינת לב האלפים הרבים.

לקרב ולהעלות

קודם צאת האוטובוסים מהיכל הישיבה
למסע ההלוויה בגבעת שאול מביתו, עליו התבטא
לא אחת כי זהו הבית הקרוב ביותר להר המנוחות,
וכמה טוב לו לראות בעיניו את ההר הסמוך, אליו
מיועדים כולנו להגיע בבוא היום... נקצבו גדודי
בחורים בפינות מאולתרות בכל רחבי הישיבה, כל
אחד מעלה זיכרונות מתוקים מרגעים של בניה
והעצמה, מאמרות וחזיונים שקיבל מרבי דוד
זצ"ל, ובפי כה התהייה נשמעת לכל עבר, מי יוכל
להרגיע את נפשנו חוץ מרבי דוד שהיה הכתובת
הראשונה והחזקה לכל דבר שכזה בשלימות בלתי
מצויה ? !

הם מציינים בערגה, כי בערב יום הכיפורים,
שהכל יודעים כמה מסת זמן יש לאבא לשמונה
ילדים בביתו, טרח רבי דוד ונענה לבקשת בני
הישיבה למסור ועד מיוחד לבני הישיבה מהי
עבודתנו ביום הכיפורים, והעידו המונים ששמעו
זאת, כי יום הכיפורים היה שונה עשרת מונים
הודות לו עד מיוחד זה.

אחד הבחורים מציע שאולי נלמד כמה
משניות יחדיו, שהרי 'משנה' אותיות 'נשמה' הם,
וזהו המינימום שיכולים אנו להעניק לרבי דוד על

הגר"ח מוואלוו'ין בשמחת תורה, ימים ספורים
לאחר סילוקו של רבם מרנא הגר"א מוילנא
זיע"א, ובני הישיבה התקשו לרקוד ולשיר נוכח
הטרגדיה הנוראה בסילוקו של רבם הנערץ עמוד
העולם, ואז נעמד תלמידו הקרוב מרן הגר"ח
מוואלוו'ין צוקלה"ה, ואמר בקול דומע ובוטח:
'ראו נא רבותיי, רבינו הגר"א שעלה בסערה
השמימה, היה משלם כל הון שבעולם להיוותר
עוד רגע אחד ללימוד התורה כאן בעולמינו, ואנו
שנותנו ויכולים לעשות זאת עדיין, צריכים לעלוז
ולשמוח לאין ערוך', ואז הלחין הניגון 'עולם הבא
איז אגוטע זאך, לערנען תורה איז הבאסטע זאך',
'עולם הבא הוא דבר טוב, אבל לימוד תורה הוא
עוד יותר טוב, ולכן אנו שיכולים להשקיע בלימוד
התורה, עלינו לשמוח ולדבוק בה בכל כוחנו...'

וכך, כשראש הישיבה עובר בינות לרוקדים
מאיש לרעהו, ושואל מה תקבלו עליכם בני חביבי
לעילוי נשמתו של מורינו הנערץ זצ"ל, החלו הק-
בלות להישמע מכל עבר מבני הישיבה - הראשון
קיבל על עצמו ללמוד מידי יום שעתיים בשמחה
כפי שחינכם רבי דוד, והשני קיבל על עצמו
להוציא חיבור מהוועדים המיוחדים שמסר רבי
דוד שייאורו בהם הרבים כמותו, ורבים אחרים
אמרו שמקבלים על עצמם חיזוק אמיתי באהבת
הבריות והארת פנים לכל אדם, שזה היה הסמל
להוד וההדר שאפיינו את אישיותו הכובשת כל
כך.

וכך הקבלות הלכו והתווספו במשך שעה
ארוכה עם השירה הנוגה משירת התורה,

הבקשה היחידה מהנהלת הישיבה

שח הגאון רבי ברוך נויבירט שליט"א, ראש
ישיבת נתיבות חכמה:

'רגיל אני לקבל מאנשי צוות הישיבה מיני
בקשות שונות בדברים הנוגעים להם בישיבה,
ורק אחד לא ביקש מעודו בקשה אחת, חוץ מפעם
אחת שהגיע לבקש דבר מה, וכך אמר 'אני חש
שאיני ממלא את תפקידי בישיבה בשלימות,
ואני מבקש להפחית לי במשכורת החודשית...'
נאלמתי דומיה, וכי יש משהו כמותו שמסר נפש
לישיבה והגיע בשעות לא שעות ובימים לא ימים
לישיבה הרבה מעבר לנצרך מטעם הישיבה ? !
וכי יש עוד אדם שהשקיע כל נשמתו לא רק בחיי
הישיבה אל בליווי הבחורים לאחר נישואיהם
בכל קשייהם ולבטיהם ? !

נשמה שנתת בנו

בטבור חשון נשמה גבוהה ירדה לעולם
ניצולה במ"ד שנותיה - לכל היה נעלם
רק יודעי דבר ראו ניצני גדולתה לפני כולם
וידעו להעיד מגיל קט כי לגדולות הוא נשלם
את רוחו עיצב בעקביות בחמשת אצבעותיו
לא מעט בישיבת תושיה וחברון אצל רבותיו
שידעו לומר כי אין לשער את רום מעלותיו
ולבטח לא יהיה גבול לעוצמת השפעותיו
'חכמת אדם תאיר פניו' שנינו בכתובים
אצל רבי דוד זה היה חלק מחיי הנאהבים
כך חיבר בין ההמונים לאביהם שבשמים
והפיח בהם טל תחיה ששינה אורחות חיים
הקירבה לבורא יתברך היתה פת לחמו
התחושה הפנימית שכל אחד מלך, עצם מעצמו
והחיבור לנפש האדם היתה בעבורו כל עולמו
ודרכה גידל דורות שבנו כל אחד בשלימות לתומו
בהגיעו להרכיב תורה ועבודת ד' ב'נתיבות החכמה'
ובד בבד לפתוח ב'צילו של היכל' מעיינות חכמה
התגלה זיו תוארו שאין בנמצא בדורינו להחכימה
וכמלאך משמים לדור יתום אחרון לרומם ולהעצימה
בשמחת תורה קם כארי ורקד בחיבוק עם ספר התורה
למרות גדלותו 'התאמץ' לרקוד ביתר שאת כל' המשנה ברורה
ואז התגלו שני מילותיו שהיו שירת חייו השמחה והתורה
ובעיצומו של יום זה באורח פלאי עלתה נשמתו בסערה
את מורשתו העצומה הוא הותיר לנו האומללים
המגשים באפילה מי ימלא מקומו להחיות שפלים
ומשמים זועקת הקריאה אותה דוד המלך שר בתהלים
'עבדו את ד' בשמחה' - אל תפנו אל האלילים !!!

נכתב מלב כאוב מלא געגועים
גיסך, הרב הלל מן

'אתה יכול להיות הרב של עצמך...' לא חשבתי
לרגע שעלי להחליט לבד כל דבר, כי גדלתי על
ברכי האמונה, אבל הבנתי את המסר שהחדיר
בי, כי כל אחד אם יאמין בעצמו שהוא בנו של
הקב"ה ועושה רצונו, ולכן יפעל כפי שאביו מבקש
הימנו, אז הוא יוכל להיות רב של עצמו, ומאז אני
אומר לבחורים כל העת שבמקום לשיר את השיר
המפורסם בכניסתם של גדולי ישראל לאורם לאורם
לאורם... תשירו גם 'לאורי לאורי', כל אחד יכול
להיות אור עולם בתכלית."

"זה היה המסר שהנחיל כל ימיו, הקב"ה הוא
אבא שהכי אוהב אותך, ואני חפץ בכל קירבה שלך
אליו, רק תאמין בעצמך שאתה יכול בכל מצב.
ואלו היו מילותיו האחרונות בדברי תורה שאמר
בסיום ההקפות קודם שעלה על יצועו, כששרו
'תורת ד' תמימה משיבת נפש, עדות ד' נאמנה
מחכימת פתי', ואמר שתוך כדי ריקוד עלה בליבו
לחשוב שאין אלו שני דברים שונים, תורה משיבת
נפש ועדות מחכימת פתי, אלא זהו דבר אחד,
שהתורה תמימה ומשיבת נפש, והראיה לכך, שהרי
היא עדות מחכימה פתי, ואם זו תורה עמוקה אינה
מתאימה לפתי, אלא רק לחכמים, ומכך שמתאימה
לכל פתי, בהכרח שהקב"ה יודע שהתורה יכולה
להשיב נפשו של כל אחד בכל רמה וגיל ומצב,
ובלבד שיתחבר ויחפון בה."

כל הטוב שהשפיע בנו כל שנותיו במסירות אין קץ,
יום ולילה לא ישבותו, וחבירו משיב לו בהיותו פה
לרבים, 'אנו כה מבולבלים כדי להתיישב וללמוד
במתינות וברוגע כפי שלימדנו רבי דוד, אך רבי דוד
לא מחכה רק למשניות שלנו, הוא הרי שינה לכולנו
את תפילות היום, השחרית של כולנו אחרי הוועד
דים שלו אינו אותו שחרית, וכך המנחה והמעריב,
ובוודאי ה'אשר יצר', וכל הברכות שלנו שנאמרות
במחשבה ובכוונה אחרת, בתחושה אמיתית של
עבדא קמיה מריה, כפי שלימדנו רבי דוד, לא רק
בשיחותיו, אלא בדוגמא האישית כבן המתחטא פני
קונו, שכל תפילה וברכה היתה עבודת התקרבות
לבוראו בצורה שאין לה אח ורע, ואלו מתנות שאנו
משגרים לו מידי יום ביומו לשמיא, ולא רק מעד
מנו, אלא מבני משפחותינו שמתחזקים מהדברים,
וכך זוכה הוא לדורי דורות שמתעלים בזכותו כל
הימים'.

'תאמין בעצמך - ותצליח'

כששואלים אנו מה היה המסר שכה התקבל
אצל תלמידיו לאלפיהם, משיב לנו גיסו שליט"א,
את שאמר לו פעם הנפטר בגילוי לב: "לאחר
נישואי עליתי להתברך אצל מרן הגראי"ל שטינמן
זצוק"ל, ושאלתיו את מי לקבל על עצמי כרב
להיוועץ עמו בכל הליכותיו, הוא הביט בי וענה,

